

Javaslat

az Urbanista Felsőfokú Szakirányú Továbbképzés tantárgy-struktúrájának módosítására 2022 őszétől

Az Urbanista Felsőfokú Szakirányú Továbbképzés tantárgystruktúrája a 2008-as akkreditáció óta változatlan. Az eltelt időben a képzési forma környezetében számos változás történt, amihez a tantárgystruktúra tervezett módosításával szeretnénk alkalmazkodni.

Így a módosítás elsődleges céljai:

- a gyakorlati tárgyak megfeleltetése a településtervek új rendszerének;
- a szakmai hangsúlyeltolódások, elsősorban a fenntarthatóság előtérbe kerülésének érvényesítése;
- a hallgatók egyre változatosabb szakmai előképzettségének és érdeklődésének kiszolgálása;
- a terepi és tantermi gyakorlatok alkalmazkodása a várhatóan pandémiamentes időszakokhoz;
- a szakdolgozat-védések arányának növelése folyamatos számonkéréssel az utolsó félévben.

A céloknak megfelelően a meglévő elméleti tárgyak kimérete 6 kreditről 5-re csökken, a gyakorlatok és a szakdolgozati szeminárium súlya és aránya a képzésben növekszik. A tantárgyak sorrendje megváltozik, ennek megfelelően a NEPTUN kódok új elosztását javasoljuk.

A javasolt változtatásokat a következő táblázat tartalmazza a következő jelkulccsal:

	Meglévő tantárgy, új név (régi név), új tartalom	
	Új elméleti tantárgy	
	Új, a települési tervek új rendszerének megfelelő elmélet ill. gyakorlat	

Megszűnő tárgyak:

Településfejlesztési koncepció; ITS Akcióterületi terv; Településszerkezeti terv, Szabályozási terv

- a szükséges tartalmak az új tervezési tárgyakba mennek át.

Regionális tervezés

– a szükséges tartalmak az Urbanizáció; Közigazgatás és önkormányzás; Településtervezés; Településrendezés gyakorlata tárgyakba mennek át.

A képzés kreditarányai:

Kommunikációs gyakorlat	5	5 kredit
Urbanisztika elméleti tárgyak	10*5	50 kredit
Tervezés / elmélet	3*5	15 kredit
Tervezés / gyakorlat	3*12	36 kredit
Szakdolgozat előkészítés	14	14 kredit
	összesen:	120 kredit

műfaj kredit		javasolt NEPTUN kód
I. félév: Urbanisztika elméleti megalapozás		
elmélet és gyakorlat 5 kredit 2022. aug 29-31.	Közösség és tervezés (volt Kommunikáció) Csapatépitő és kommunikációs tréning A közösség-fejlődés fázisai. Szerepek a közösségben. Érdek és értékalapú konfliktusok. A hatékony kommunikáció szerepe a konfliktus megoldásában, erőszakmentes- együttműködő kommunikáció. <i>Moderációs alapismeretek</i>	BMEEPUI1S01
elmélet 5 kredit 2022. szept.19-21	Urbanizáció (volt Városfejlődés) A településhálózat kialakulásának társadalmi, gazdasági és kulturális alapjai. A magyar településhálózat alakulása és kortárs kérdései. A települési társadalom és gazdaság átalakulása az az ipari forradalomban. A nagy városátalakítások a 19 századtól napjainkig. Urbanizációs, szuburbanizációs, reurbanizációs folyamatok. A városhálózat értelmezése: központi helyek elmélete, városverseny, globális város, <i>a növekvő hálózat elmélete, növekedő és csökkenő városok.</i>	BMEEPUI1S02
elmélet 5 kredit 2022. okt. 17-19.	Városépítészet: A városépítészet műfaja, kialakulása, története. Kompozíciós elvek. Városmorfológia: a városszövet és a beépítés mintái. A városi tömb átalakulása az ipari forradalomtól napjainkig. A nagy számok építészete. Városépítészeti elméletek (kertváros-mozgalom, szomszédsági egység) és azok megvalósult példái. Kortárs városépítészeti törekvések, megvalósult városépítészeti együttesek. <i>Place-making és taktikai urbanizmus.</i>	BMEEPUI1S03
elmélet 5 kredit 2022. nov. 14-16.	Közigazgatás és önkormányzás (volt Közigazgatás) A területi önkormányzatiság alapelvei. A magyar közigazgatás rövid története. A központi, területi és települési kormányzatok feladat- és hatáskör megosztása, a hatalmi ágak szétválasztása. Decentralizáció és dekoncentráció. Új Közigazgatás, illetve a Jó Állam elvei és gyakorlata. A városi agglomerációk kormányzása. <i>A közvetlen demokrácia és eszközei a városi kormányzásban: társadalmi bevonás, részvételi tervezés, közösségi gyűlés, közösségi költségvetés.</i>	BMEEPUI1S04
elmélet 5 kredit 2022. dec 5-7.	Településfinanszírozás Elvek: a javak és szolgáltatások fajtái. A települési önkormányzat bevételei és kiadásai. Adók, használati díjak, illetékek, hitelek alkalmazható típusai. Működési és fejlesztési költségvetés. A köz- és magánszektor együttműködésének általános elvei, a szolgáltatások privatizációjának formái. A helyi fejlesztések finanszírozása. Az EU támogatási rendszereinek felépítése, konvergencia és versenyképességi célkitűzések. A stratégiai alapok, a Strukturális és a Kohéziós Alap működési elvei.	BMEEPUI1S05
elmélet és gyakorlat 5 kredit 2023. jan 9-11.	Digitális tervezés és döntéstámogatás (volt Térinformatika) Statisztikai adatok és ábrázolásuk. Állami települési adatbázisok. Térképészeti alapismeretek. A földhivatali alaptérkép és az ingatlan-nyilvántartás. Tematikus térképek a településkutatásban. Térinformatikai adatbázisok és elemzések. Open-source térképek és térinformatikai eszközök.	BMEEPUI1S06

II. félév: Tervezéseméleti tárgyak és terepgyakorlat		
elmélet 5 kredit 2023 febr	Települési fenntarthatóság (tartalmak régen részben az <i>Infrastruktúra, részben az Értékvédelem tárgyakban</i>) A településforma és a fenntarthatóság összefüggései: sűrűség, kompaktság, 15 perces város. Városi vízgazdálkodás és szennyvízkezelés. Csapadékvíz-gazdálkodás, kék-zöld közműrendszerek. Városi energiatermelés és energiaszolgáltatás. A városklíma jellemzői, hatásai. Biofília, biológiai aktivitás. A klímaváltozás hatása a településekre. A táj és természetvédelem kategóriái, eszközei a településrendezésben.	BMEEPUI2S01
elmélet 5 kredit 2023 márc	Településkép-védelem (volt <i>Értékvédelem</i>) A külső és belső településkép fogalma. A településkép meghatározó elemei. Az épített környezet védendő elemei, egyedi és területi védelem. Az épített környezet értékvédelmének kategóriái, intézményrendszere. A régészeti értékek védelme. Az integrált védelem és a fenntartható fejlesztés fogalma. A <i>Településképi Arculati Kézikönyv és a településképvédelmi rendelet</i> .	BMEEPUI2S02
elmélet 5 kredit 2023 ápr	Településtervezés (volt <i>Stratégiai tervezés</i>) A településtervezés elmélete, modern és posztmodern tervezési paradigma. A stratégiai, fejlesztési és rendezési típusú tervek. A különféle idősíkok kezelése jövőtervezéstől a taktikai lépésekig. A magyar területi és települési tervrendszer. A stratégiai tervezés kialakulása, módszertana. A jövőtervezési eszközök alkalmazása (<i>trendek, gyenge jelek, scenárió, képzés, Részvételi folyamatok a stratégiai tervezésben. Az okos város elmélete és gyakorlata</i>).	BMEEPUI2S03
elmélet és gyakorlat 12 kredit 2023 máj/júni	Településtervezés - terepgyakorlat: települési vizsgálatok módszertana: helyszínelés, interjúzás, térképelemzés. A településfejlesztés és településrendezési tervek, a településképi arculati kézikönyv megalapozó vizsgálatai: az épített és a természeti környezet adottságai, gazdasági, szociológiai folyamatok, részvételi folyamatok szervezése. gyakorlati feladat: SWOT elemzés, problématerkép, fejlődési forgatókönyvek, célfa meghatározása	BMEEPUI2S04

III. félév: Urbanisztika elméleti tárgyak és településfejlesztés		
elmélet 5 kredit 2023 szept	Városi mobilitás (volt Infrastruktúra) A városi mobilitás története. A mobilitás és a városmorfológia összefüggései, modal split fogalma, hatása a fenntarthatóságra. Közösségi közlekedési rendszerek, tervezési követelmények. Intermodális csomópont, fonódó rendszerek tervezési elvei és hatása a városfejlesztésre. A kerékpáros közlekedés követelményei. Városi és agglomerációs közlekedés összefüggései. <i>Új trendek a közlekedéstechnológiában: elektromos meghajtás, önvezető járművek, sharing. A közterületek újraosztása.</i>	BMEEPUI3S01
elmélet 5 kredit 2023 okt	Lakhatás (volt Lakáspolitiká) A városi bérlakás kialakulása, bérház-tipológia. A telepszerű lakásépítés története. Új lakásépítés formák, a közösségi lakhatás. A lakás, mint speciális áru. A magyar lakásállomány és lakás piac jellemzői, aktuális folyamatai. A lakásszegénység és a hajléktalanság jelensége, megoldási lehetőségek. A lakástámogatási rendszerek. A települési lakáskonceptió céljai és eszközrendszere: városi bérlakás-állomány, <i>lakásügynökség, 4P együttműködések.</i>	BMEEPUI3S02
elmélet 5 kredit 2023 nov	Ingtatlanfejlesztés Az ingatlan-értékelés módszerei, megvalósíthatósági tanulmányok, megtérülési számítási modellek, fejlesztési kereslet és kínálat, piackutatás, kockázat-elemzés. A magyar ingatlanpiac helyzete, lakó-, kereskedelmi, irodai és ipari célú ingatlanfejlesztési projektek. PPP fejlesztési formák, településrendezési szerződés. A közösség eszközei: ingatlanpolitika, fejlesztési díj, adóformák, <i>konceptiópályázat, településrendezési bónuszrendszer.</i>	BMEEPUI3S03
elmélet 5 kredit 2023 dec	Városmegújítás (volt Rehabilitáció) Klíma-változás, társadalmi mobilitás, esély-egyenlőtlenségek, életmód- változás, települések társadalmi szerkezetének változásai, szegregációs folyamatok. Lakóterületek leromlási folyamatai és megújításuk, belvárosok átalakulása, rozsdaterületek kialakulása. A városmegújítás fajtái: ingatlanfejlesztő, értékvédelmi és szociális városmegújítás indokai, eszközrendszere. A városmegújítás szereplői, intézményrendszere és finanszírozása. Az ipari területek átalakulásának perspektívái, panelrehabilitáció, közterület-megújítás. Rehabilitációs beavatkozások EUs támogatási formái.	BMEEPUI3S04
elmélet és gyakorlat 12 kredit 2024 jan	Településfejlesztési terv A településfejlesztési terv tartalma, tervezési módszertana. gyakorlati feladat: Településfejlesztési koncepció	BMEEPUI3S05

IV. félév: Településrendezés elmélet és gyakorlat, szakdolgozat		
elmélet 5 kredit 2024 jan	A településrendezés elmélete (volt Településrendezés 1) A rendezés célrendszere, eszközrendszere, a tulajdon korlátozhatóságának alkotmányos elvei. A magyar városszabályozás története. A településrendezés magyar és a nemzetközi tervrendszerei: átfogó, övezeti és részletes tervek, a fejlesztői tervek kontrollja. A rendezés szereplői: állam, helyi kormányzatok, hatóságok, főépítész szerepe. A civil szerveződések, non-profit szervezetek szerepe. A budapesti településrendezés tervrendszere. A sajátos jogintézmények.	BMEEPU14S01
elmélet és gyakorlat 12 kredit 2024 febr/máj	A településrendezés gyakorlata (volt Településrendezés 2). A területi tervek rendszere A településrendezés magyar intézményei és eljárásai, a településrendezési terv felépítése. A szintterületi mutató fogalma. Szabályozási és beépítési vonal, építési hely, építési övezetek jellemzői. gyakorlati feladat: Településrendezési terv	BMEEPU14S02
elmélet és konzultáció 14 kredit 2024 jan- júni	Szakdolgozati szeminárium A tudományos kérdés/hipotézis. A tudományos cikk felépítése. Az idézés szabályai. Tudományos források. Kutatásmódszertan az urbanisztikában.	BMEEPU14S03